

Referitor la dosarul nr. 1417E/2018

CĂTRE
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI

MEMORIU
AMICUS CURIAE PENTRU
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Asociația profesională „FORUMUL JUDECĂTORILOR DIN ROMÂNIA”, persoană juridică de drept privat, independentă, nonprofit, neguvernamentală și apolitică, asociație profesională a judecătorilor, cu personalitate juridică constatată prin încheierea nr. 671/08.06.2007 pronunțată de Judecătoria Slatina, solicită prin prezenta să fie încuviințată depunerea la dosar a următoarelor argumente în legătură cu cererea de soluționare a conflictului juridic de natură constituțională între Parlamentul României, pe de o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de altă parte, formulată de Prim-ministru, la data de 2 octombrie 2018, conflict determinat de pretinsul „refuz explicit al instanței supreme de a aplica o lege adoptată de Parlament”, și invocata ”substituire, în acest mod, implicit, autorității legiuitoare”.

I. Preambul

Subscrisa **Asociația FORUMUL JUDECĂTORILOR DIN ROMÂNIA** cunoaște faptul că, din punct de vedere procedural, nu are calitatea de intervenient (parte) în acest contencios constituțional.

Prin urmare, depune prezentul *amicus curiae*, instituție juridică distinctă de cea a intervenției și care este recunoscută ca atare de instanțele din sistemele de drept de tip *common law*, inclusiv de Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Prin *amicus curiae* se permite persoanelor calificate într-un anumit domeniu să participe la procedură, observațiile fiind de natură să sprijine soluționarea corectă a cauzei.

În jurisprudența Curții Constituționale, memoriile formulate în calitate de *amicus curiae* au fost primite, ele fiind examinate alături de cererile părților cauzei (spre exemplu: **Decizia nr. 780 din 17 noiembrie 2015** referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 din Legea nr. 41/1994 privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 108 din 11 februarie 2016 – *amicus curiae*

Asociația Română pentru Transparență; **Decizia nr. 308 din 28 martie 2012** referitoare la sesizarea de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 lit. g) din Legea lustrăției privind limitarea temporară a accesului la unele funcții și demnități publice pentru persoanele care au făcut parte din structurile de putere și din aparatul represiv al regimului comunist în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 309 din 9 mai 2012 – *amicus curiae Avocatul Poporului și Consiliul Director al Asociației Procurorilor din România*; **Decizia nr. 887 din 15 decembrie 2015** referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 38 ind.2, art. 38 ind.3 alin. (1), (3) și (5), art. 38 ind.9, art. 41 ind.1 și art. 41 ind.2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, precum și ale art. II din Legea nr. 20/2015 pentru aprobarea acestei ordonanțe de urgență, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 191 din 15 martie 2016 – *amicus curiae Comisia Europeană*; **Decizia nr. 637 din 13 octombrie 2015** referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 26 alin. (3) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 906 din 8 decembrie 2015 – *amicus curiae Sindicatul Polițiștilor din România "Diamantul", Emil Florin Dinca, Armin Marian Gherman, Sindicatul Național al Polițiștilor și Vameșilor Pro Lex*; **Decizia nr. 56 din 5 februarie 2014** referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 179 din 13 martie 2014 – *amicus curiae Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România - Comitetul Helsinki*; **Decizia nr. 75 din 26 februarie 2015** referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 19 alin. (1) și (3) din Legea partidelor politice nr. 14/2003, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 265 din 21 aprilie 2015 – *amicus curiae Asociația pentru Minți Pertinente AMPER din Târgu Mureș*; **Decizia nr. 462 din 17 septembrie 2014** referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 13 alin. (2) teza a doua, art. 83 alin. (3) și art. 486 alin. (3) din Codul de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.775 din 24 octombrie 2014 – *amicus curiae Uniunea Națională a Barourilor din România*; **Decizia nr. 283 din 21 mai 2014** referitoare la obiecția de neconstituționalitate a prevederilor art. 39 alin. (6), art. 42 alin. (1) și (10), art. 43 alin. (2), art. 48 alin. (1) și (8), art. 51 alin. (6), art. 57 alin. (6), art. 59 alin. (6), art. 62 alin. (2), art. 75 alin. (4), art. 77 alin. (4), art. 111 alin. (2) și art. 160 alin. (5) din Legea privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, precum și ale legii în ansamblul său, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 454 din 20 iunie 2014 – *amicus curiae Uniunea Națională a Practicienilor în Insolvență din România*; **Decizia nr. 447 din 29 octombrie 2013** referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 91/2013 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 674 din 1 noiembrie 2013 – *amicus curiae Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România - Comitetul Helsinki*).

II. Neîndeplinirea elementelor constitutive ale unui conflict juridic de natură constituțională între Parlamentul României, pe de o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de altă parte, formulată de Prim-ministru

A. Principii

În jurisprudența sa, în ceea ce privește **noțiunea de conflict juridic de natură constituțională dintre autorități publice**, Curtea Constituțională a statuat, prin Decizia nr.53 din 28 ianuarie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.144 din 17 februarie 2005, că acesta presupune **„acte sau acțiuni concrete prin care o autoritate sau mai multe își arogă puteri, atribuții sau competențe, care, potrivit Constituției, aparțin altor autorități publice, ori omisiunea unor autorități publice, constând în declinarea competenței sau în refuzul de a îndeplini anumite acte care intră în obligațiile lor”**.

Totodată, prin Decizia nr.97 din 7 februarie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.169 din 5 martie 2008, Curtea Constituțională a reținut următoarele: **„Conflictul juridic de natură constituțională există între două sau mai multe autorități și poate privi conținutul ori întinderea atribuțiilor lor decurgând din Constituție, ceea ce înseamnă că acestea sunt conflicte de competență, pozitive sau negative, și care pot crea blocaje instituționale.”**

De asemenea, Curtea Constituțională a mai statuat că textul art.146 lit.e) din Constituție „stabilește competența Curții de a soluționa în fond orice conflict juridic de natură constituțională ivit între autoritățile publice, iar nu numai conflictele de competență născute între acestea”. Prin urmare, **noțiunea de conflict juridic de natură constituțională „vizează orice situații juridice conflictuale a căror naștere rezidă în mod direct în textul Constituției”** (a se vedea Decizia Curții Constituționale nr.901 din 17 iunie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.503 din 21 iulie 2009).

Cât privește procedura de adoptare a actelor normative, există precedente în jurisprudența Curții Constituționale, când, prin cererile de soluționare a unor conflicte juridice de natură constituțională, au fost formulate și astfel de critici, apreciate de Curte ca vizând neconstituționalitatea actelor normative în cauză. Astfel, prin **Decizia nr.97 din 7 februarie 2008**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.169 din 5 martie 2008, pronunțându-se asupra criticii referitoare la adoptarea unor ordonanțe de urgență ale Guvernului fără avizul Consiliului Suprem de Apărare a Țării, Curtea a statuat că **„în speță nu suntem în prezența unui astfel de conflict [n.r. — de natură constituțională], ci în prezența neîndeplinirii de către Guvernul României a unei obligații legale în cadrul unei proceduri de legiferare”**.

Dezvoltând aceste considerente prin **Decizia nr.901 din 17 iunie 2009**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.503 din 21 iulie 2009, în care analiza Curții Constituționale a purtat cu privire la *lipsa unui aviz al Consiliului Superior al Magistraturii*, Curtea a reținut că **„aspectele semnalate de către președintele Consiliului Superior al Magistraturii ar viza o eventuală neconstituționalitate a unor acte normative, și nu un conflict juridic de natură constituțională”**. Or, „neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe poate fi stabilită numai în condițiile art.146 lit.a) și d) din Constituție, și nu în temeiul textului constituțional al art.146 lit.e).”

Aceeași soluție a fost menținută de Curtea Constituțională și prin **Decizia nr.231 din 9 mai 2013**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.347 din 12 iunie 2013, prilej cu care a statuat că **„unicul scop al cererii de soluționare a conflictului juridic de natură constituțională”** formulate în prezenta cauză, distinct de orice acte comise

sau omisive ale autorităților implicate sau alte situații care ar putea fi circumscrise sintagmei de conflict juridic de natură constituțională, *este acela de constatare a neconstituționalității Ordonanței de urgență a Guvernului nr.21/2013 și a lipirii de efecte juridice a acesteia. Or, neconstituționalitatea unei ordonanțe, cu circumstanțierea enunțată, poate fi stabilită numai în condițiile art. 146 lit.d) din Constituție* [și, prin intermediul legii de aprobare, în condițiile art.146 lit.a) din Constituție], iar nu în temeiul textului constituțional al art.146 lit.e), atât timp cât neconstituționalitatea invocată se identifică chiar cu obiectul cererii de soluționare a conflictului juridic de natură constituțională. ***Atribuția Curții Constituționale de soluționare a conflictelor juridice de natură constituțională dintre autoritățile publice nu a fost concepută de legiuitorul constituant ca o a treia cale distinctă de examinare a constituționalității actelor normative.***”

Aceste argumente au fost considerate valabile și în ceea ce privește analiza procedurii de adoptare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.13/2017, respectiv a soluțiilor legislative pe care aceasta le consacră, potrivit Deciziei nr. 63 din 8 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.145 din 27.02.2017, ***Curtea Constituțională neputând constata pe calea soluționării unui conflict juridic de natură constituțională neconstituționalitatea dispozițiilor actului normativ.***

Curtea Constituțională a mai arătat că, în doctrina de drept constituțional român, a fost recunoscută deosebirea esențială dintre atribuțiile Curții Constituționale de verificare a constituționalității și atribuțiile care implică și verificarea unor fapte constituționale. În mod evident, constatarea existenței unui conflict juridic de natură constituțională se încadrează în a doua categorie. Pentru a ne afla în situația unui conflict juridic de natură constituțională, este nevoie să se rețină existența unor acte, acțiuni, inacțiuni ale unei/unor autorități publice care intră în conflict. ***Însă, nu poate fi calificat drept conflict juridic de natură constituțională conflictul ce se naște între dispoziții de reglementare primară și Constituție. Acest din urmă „conflict” reprezintă, desigur, obiectul controlului de constituționalitate în cadrul căruia este verificată compatibilitatea normelor cu Legea fundamentală. Or, o atare competență poate fi exercitată ca urmare a unor sesizări formulate în temeiul art.146 lit.a) sau d) din Constituție*** (a se vedea în acest sens și Decizia nr.259 din 8 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.334 din 15 mai 2015, paragraful 50).

B. Problema concretă de drept din prezenta cauză, analizată prin prisma elementelor constitutive ale unui conflict juridic de natură constituțională

Față de circumstanțierea realizată în jurisprudența citată cu privire la atribuția conferită Curții Constituționale de art.146 lit. e) din Constituție, rezultă că, în prezenta cauză, ***aspectele sesizate în cererea formulată de Prim-ministru nu întrunesc elementele constitutive ale unor conflicte juridice de natură constituțională între Parlamentul României, pe de o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de altă parte.***

Prin emiterea Hotărârii nr.89 din 4 septembrie 2018, Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Colegiul său de conducere, nu și-a arogat o competență de legiferare și, prin urmare, nu a încălcat competența Parlamentului României de a legifera, ci, pur și

simplic, a emis un act în temeiul atribuțiilor prevăzute de art. 29 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și de art. 19 lit. j din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 876 din 25 septembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare.

Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție dezbate și aprobă măsurile necesare pentru buna desfășurare a activității Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În speță, ca urmare a intrării în vigoare a Legii nr. 207/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.636 din 20 iulie 2018, **Colegiul a trebuit să stabilească dacă legea nouă afectează sau nu, prin dispozițiile sale, continuitatea completelor de 5 judecători.**

Potrivit Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, **actul administrativ reprezintă actul unilateral cu caracter individual sau normativ emis de o autoritate publică, în regim de putere publică, în vederea organizării executării legii sau a executării în concret a legii, care dă naștere, modifică sau stinge raporturi juridice.**

Spre deosebire de hotărârile anterioare, prin care compunerea completului de 5 judecători a fost în mod efectiv stabilită / modificată, **hotărârea Colegiului de conducere nr. 89 din 4 septembrie 2018 cuprinde un simplu raționament juridic în urma căruia se adoptă concluzia că nu sunt necesare măsuri de punere imediată în aplicare a Legii nr. 207/2018, ceea ce înseamnă că actul în cauză nu dă naștere, nu modifică și nici nu stinge raporturi juridice.** Dimpotrivă, organizarea completelor de 5 judecători nu a fost modificată și, cu atât mai puțin, acestea nu și-au încetat activitatea, fiind respectată dispoziția legală care prevede că aceste formațiuni de judecată sunt constituite „la începutul fiecărui an”.

Chiar și în situația în care s-ar fi produs orice fel de efecte juridice în regim de putere publică, legalitatea și, implicit, constituționalitatea nu se pot analiza prin cererea de soluționare a unui conflict juridic de natură constituțională, ci – eventual - de instanța de contencios administrativ, care poate sesiza Curtea Constituțională pe calea excepției de neconstituționalitate a oricărei dispoziții din legea incidentă.

Indiferent de natura juridică a actelor emise în perioada 2014-2018, nu poate fi vorba de vreun refuz explicit al instanței supreme de a aplica o lege adoptată de Parlament și de o acțiune de substituție, în acest mod, implicit, autorității legiuitoare. Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Colegiul său de conducere, a interpretat dispozițiile unei legi, în limitele competențelor conferite de lege.

• Hotărârea nr. 89 din 4 septembrie 2018 a Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție este emisă în exercitarea atribuțiilor sale, prevăzute de Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție

În baza art. 28 alin.(1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „conducerea Înaltei Curți de Casație și Justiție se exercită de președinte, 2 vicepreședinți și colegiul de conducere.”

Conform art.29 din același act normativ, „Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție are următoarele atribuții: [...]

f) exercită alte atribuții prevăzute în Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție. [...]

(3) Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție se întrunește trimestrial sau ori de câte ori este necesar, la convocarea președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție, a unuia dintre vicepreședinți sau la solicitarea a cel puțin 3 dintre membrii săi. [...]

În consecință, Hotărârea nr. 89 din 4 septembrie 2018 a Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, prin care s-a stabilit, în majoritate, că „dispozițiile art. 32 Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, modificată și completată prin Legea nr.207/2018, cu referire la activitatea Completelor de 5 Judecători, sunt norme de organizare ce vizează formațiuni de judecată cu reglementare specifică, constituite la începutul fiecărui an și, în absența unei norme tranzitorii, devin aplicabile începând cu data de 1 ianuarie 2019” reprezintă neîndoiește un act emis în exercitarea atribuțiilor sale, prevăzute de lege.

Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, în emiterea acestei hotărâri, nu și-a arogat puteri, atribuții sau competențe, care, potrivit Constituției, aparțin Parlamentului României, nu și-a declinat competența și nu a refuzat a îndeplini anumite acte care intră în obligațiile sale.

• **Conflictul juridic de natură constituțională între două sau mai multe autorități poate privi conținutul ori întinderea atribuțiilor lor decurgând din Constituție, nu și competențe prevăzute de texte infraconstituționale**

Potrivit art. 126 din Constituție, ”(1) Justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege. (2) Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege. (3) Înalta Curte de Casație și Justiție asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești, potrivit competenței sale. (4) Compunerea Înaltei Curți de Casație și Justiție și regulile de funcționare a acesteia se stabilesc prin lege organică.”

Emiterea Hotărârii nr.89 din 4 septembrie 2018 a Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nu privește conținutul ori întinderea atribuțiilor acestuia decurgând din Constituție, fiind un act administrativ realizat în baza unei legi infraconstituționale, respectiv a Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Prin urmare, nașterea situației presupus conflictuale aduse pe rolul Curții Constituționale în prezentul dosar nu rezidă în mod direct în textul Constituției.

În Decizia nr. 620 din 26 iunie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 593 din 28 august 2007, Curtea Constituțională a reținut următoarele:

„II. Dispozițiile art.41, 46, 47, 49, 50 și 52 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară se referă la modul de organizare și funcționare a instanțelor de

judecată. Acestea sunt adoptate de legiuitor în aplicarea prevederilor art.124-126 din Constituție, care cuprind principiile generale potrivit cărora se organizează instanțele judecătorești și se realizează justiția, fără a conține nicio prevedere contrară textelor constituționale de referință. **Legiuitorul constituant a lăsat la latitudinea legiuitorului ordinar modul concret de reglementare a problemelor care privesc organizarea instanțelor judecătorești.**

Curtea constată că **autorii excepției critice de fapt modul în care colegiul de conducere al instanței din care fac parte organizează activitatea acesteia, aspecte care excedează însă competenței instanței de contencios constituțional**”.

• **Nu poate fi calificat drept conflict juridic de natură constituțională conflictul ce se naște între dispoziții de reglementare primară și Constituție**

Nu poate fi vorba de vreun refuz explicit al instanței supreme de a aplica o lege adoptată de Parlament și de o acțiune de substituție, în acest mod, implicit, autorității legiuitoare. **Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Colegiul său de conducere, a interpretat dispozițiile unei legi noi privind organizarea judiciară, în scopul aplicării lor, în limitele competențelor conferite de lege, la momentul prevăzut de legea astfel modificată - la începutul fiecărui an, și nu în cursul anului, pentru că ar fi afectat principiul continuității completului de judecată, în lipsa unei dispoziții tranzitorii exprese.**

În prezenta cauză, nu se poate afirma nici că am fi în prezența unui raport de drept constituțional pur, iar nu de drept administrativ, pentru că puterea legislativă nu are nici rolul supervizării hotărârilor de colegiu ale Înaltei Curți de Casație și Justiție.

O interpretare contrară ar conduce la situații inacceptabile, în care orice pretinsă neaplicare sau aplicare pretins greșită a dispozițiilor unei legi (nu a Constituției României) unei situații de fapt specifice stabilite într-un anumit dosar să poată face obiectul unei sesizări pentru soluționarea unui pretins conflict juridic de natură constituțională între autoritatea judecătorească și autoritatea legislativă.

Nu este vorba nici de recunoașterea competenței instanței de contencios administrativ de a aplica și interpreta textul Constituției în detrimentul competenței Curții Constituționale, garantul supremației Constituției [art.142 alin.(1) din Constituție] și unica autoritate de jurisdicție constituțională din România [art.1 alin.(2) din Legea nr.47/1992], pentru că instanța de judecată are posibilitatea și chiar obligația sesizării Curții Constituționale pe cale excepției de neconstituționalitate, dacă există îndoieli cu privire la interpretarea art. 28 alin. (1) și art. 32 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Oricum, instanța de contencios administrativ nu va determina întinderea și conținutul niciunui text din Constituție și nici nu va realiza un control de constituționalitate *sui generis*, având în vedere faptul că nu ține de competența instanțelor judecătorești interpretarea și aplicarea la cauze concrete a Constituției, pentru că, astfel, s-ar substitui Curții Constituționale.

Cu toate acestea, instanțele judecătorești pot aplica în mod direct Constituția numai dacă Curtea Constituțională a constatat neconstituționalitatea unei soluții legislative și a autorizat, prin decizia respectivă, aplicarea directă a unor prevederi

constituționale, în lipsa unei reglementări legale a situației juridice create în urma deciziei de admitere a excepției de neconstituționalitate.

- **Nelegalitatea unui act având ca obiect măsuri administrative nu se poate constata pe calea soluționării unui conflict juridic de natură constituțională**

Așa cum neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe poate fi stabilită numai în condițiile art.146 lit.a) și d) din Constituție, și nu în temeiul textului constituțional al art.146 lit.e), **nelegalitatea unui act administrativ se poate stabili numai în fața unei instanțe judecătorești, în caz contrar, Curtea Constituțională creând ea însăși un conflict de natură constituțională cu instanțele judecătorești.**

Unicul scop al cererii de soluționare a „conflictului juridic de natură constituțională” formulate în prezenta cauză este, în esență, acela de constatare a nelegalității Hotărârii nr. 89 din 4 septembrie 2018 a Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție și chiar a altor acte de aceeași natură (neindividualizate), începând cu data intrării în vigoare a Legii nr. 255/2013.

Or, atribuția Curții Constituționale de soluționare a conflictelor juridice de natură constituțională dintre autoritățile publice nu a fost concepută de legiuitorul constituant ca o a treia cale distinctă de examinare a constituționalității unor acte administrative normative sau individuale, remediul juridic pentru orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim fiind oferit de Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, competența fiind a unei instanțe judecătorești, la care s-a și apelat, spre exemplu, în dosarul nr. 7249/2/2018, aflat pe rolul Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Art.126 alin.(6) din Constituție prevede: „**controlul judecătoresc al actelor administrative ale autorităților publice, pe calea contenciosului administrativ, este garantat**”, ceea ce înseamnă că textul constituțional se referă atât la actele unilaterale cu caracter individual sau normativ emise de o autoritate publică, în regim de putere publică, în vederea organizării executării legii sau a executării în concret a legii, care dau naștere, modifică sau sting raporturi juridice [art.2 alin.(1) lit.c) din Legea nr.554/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1.154 din 7 decembrie 2004], **raporturi care pot fi numai de drept administrativ**, cât și la refuzul nejustificat de a soluționa o cerere [art. 2 alin. (1) lit.i) din Legea nr. 554/2004], refuz ce intervine tot într-un **raport de drept administrativ**.

În baza art.1 alin. (1)-(7) din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, republicată, cu modificările și completările ulterioare:

„(1) Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim și repararea pagubei ce i-a fost cauzată. Interesul legitim poate fi atât privat, cât și public.

(2) Se poate adresa instanței de contencios administrativ și persoana vătămată într-un drept al său sau într-un interes legitim printr-un act administrativ cu caracter individual, adresat altui subiect de drept.

(3) Avocatul Poporului, în urma controlului realizat, potrivit legii sale organice, dacă apreciază că ilegalitatea actului sau refuzul autorității administrative de a-și realiza atribuțiile legale nu poate fi înlăturat decât prin justiție, poate sesiza instanța competentă de contencios administrativ de la domiciliul petentului. Petiționarul dobândește de drept calitatea de reclamant, urmând a fi citat în această calitate. Dacă petiționarul nu își însușește acțiunea formulată de Avocatul Poporului la primul termen de judecată, instanța de contencios administrativ anulează cererea.

(4) Ministerul Public, atunci când, în urma exercitării atribuțiilor prevăzute de legea sa organică, apreciază că încălcările drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanelor se datorează existenței unor acte administrative unilaterale individuale ale autorităților publice emise cu exces de putere, cu acordul prealabil al acestora, sesizează instanța de contencios administrativ de la domiciliul persoanei fizice sau de la sediul persoanei juridice vătămate. Petiționarul dobândește de drept calitatea de reclamant, urmând a fi citat în această calitate.

(5) Când Ministerul Public apreciază că prin emiterea unui act administrativ normativ se vatămă un interes legitim public, sesizează instanța de contencios administrativ competentă de la sediul autorității publice emitente.

(6) Autoritatea publică emitentă a unui act administrativ unilateral nelegal poate să solicite instanței anularea acestuia, în situația în care actul nu mai poate fi revocat întrucât a intrat în circuitul civil și a produs efecte juridice. În cazul admiterii acțiunii, instanța se pronunță, dacă a fost sesizată prin cererea de chemare în judecată, și asupra validității actelor juridice încheiate în baza actului administrativ nelegal, precum și asupra efectelor juridice produse de acestea. Acțiunea poate fi introdusă în termen de un an de la data emiterii actului.

(7) Persoana vătămată în drepturile sau în interesele sale legitime prin ordonanțe sau dispoziții din ordonanțe ale Guvernului neconstituționale se poate adresa instanței de contencios administrativ, în condițiile prezentei legi.”

De asemenea, în temeiul art. 4 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „ (1) **Legalitatea unui act administrativ cu caracter individual, indiferent de data emiterii acestuia, poate fi cercetată oricând în cadrul unui proces, pe cale de excepție, din oficiu sau la cererea părții interesate.** (2) Instanța investită cu fondul litigiului și în fața căreia a fost invocată excepția de nelegalitate, constatând că de actul administrativ cu caracter individual depinde soluționarea litigiului pe fond, este competentă să se pronunțe asupra excepției, fie printr-o încheiere interlocutorie, fie prin hotărârea pe care o va pronunța în cauză. În situația în care instanța se pronunță asupra excepției de nelegalitate prin încheiere interlocutorie, aceasta poate fi atacată odată cu fondul. (3) În cazul în care a constatat nelegalitatea actului administrativ cu caracter individual, instanța în fața căreia a fost invocată excepția de nelegalitate va soluționa cauza, fără a ține seama de actul a cărui nelegalitate a fost constatată. (4) Actele administrative cu caracter normativ nu pot forma obiect al excepției de nelegalitate. Controlul judecătoresc al actelor administrative cu caracter normativ se exercită de către instanța de contencios administrativ în cadrul acțiunii în anulare, în condițiile prevăzute de prezenta lege.” Totodată, analiza oportunității emiterii unui act normativ este atributul emitentului, iar oportunitatea se analizează în raport cu scopul legii.

- **Instanțele judecătorești, inclusiv cele care judecă în materie penală, au competența de a soluționa excepțiile invocate de persoanele interesate privind nelegala compunere a completului de judecată, iar cu caracter incidental, și problema legalității unui act administrativ**

Curtea Constituțională a statuat, prin Decizia nr. 757 din 23 noiembrie 2017 asupra cererii de soluționare a conflictului juridic de natură constituțională dintre Guvernul României, pe de o parte, și Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție, pe de altă parte, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 33 din 15 ianuarie 2018, următoarele:

„70. Cu privire la **raportul existent între competența instanțelor de contencios administrativ și a celor care judecă în materie penală**, Curtea reține că, potrivit art. 4 alin. (1) și (2) din Legea contenciosului administrativ nr.554/2004, legalitatea unui act administrativ cu caracter individual, indiferent de data emiterii acestuia, poate fi cercetată oricând în cadrul unui proces, pe cale de excepție, din oficiu sau la cererea părții interesate, de către instanța învestită cu fondul litigiului și în fața căreia a fost invocată excepția de nelegalitate. Art.4 alin.(3) din aceeași lege prevede că, în cazul în care a constatat nelegalitatea actului administrativ cu caracter individual, instanța în fața căreia a fost invocată excepția de nelegalitate va soluționa cauza, fără a ține seama de actul a cărui nelegalitate a fost constatată.

71. Prin urmare, atunci când există o bănuială rezonabilă cu privire la săvârșirea unei fapte penale, organul de urmărire penală are posibilitatea să înceapă urmărirea penală *in personam*, iar instanța judecătorească, sesizată prin rechizitoriu, se va putea pronunța asupra legalității actului administrativ [a se vedea, în acest sens, și Decizia nr.267 din 7 mai 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.538 din 21 iulie 2014]. În cazul în care aceasta constată nelegalitatea actului administrativ, nu mai ține seama de acesta la soluționarea cauzei. Astfel, rezultă că **și instanța care judecă în materie penală are competența de a soluționa, cu caracter incidental, problema legalității actului administrativ. Desigur, această competență a sa intervine numai în măsura în care de actul administrativ cu caracter individual depinde soluționarea litigiului pe fond.**

72. În același sens, Curtea reține că art. 52 din Codul de procedură penală, având titlul marginal — *Chestiuni prealabile* prevede că: „(1) **Instanța penală este competentă să judece orice chestiune prealabilă soluționării cauzei, chiar dacă prin natura ei acea chestiune este de competența altei instanțe, cu excepția situațiilor în care competența de soluționare nu aparține organelor judiciare.** (2) *Chestiunea prealabilă se judecă de către instanța penală, potrivit regulilor și mijloacelor de probă privitoare la materia căreia îi aparține acea chestiune.* (3) *Hotărârile definitive ale altor instanțe decât cele penale asupra unei chestiuni prealabile în procesul penal au autoritate de lucru judecat în fața instanței penale, cu excepția împrejurărilor care privesc existența infracțiunii”.*

73. Prin urmare, Curtea constată că, **în măsura în care cercetarea legalității actului administrativ individual este o chestiune prealabilă și incidentală urmării penale și judecării faptei de care este acuzată persoana, atât urmărirea penală, cât și judecarea de către o instanță care judecă în materie penală poate fi realizată, fără a se încălca art. 52 și art. 126 alin. (6) din Constituție”.**

Având în vedere această distincție făcută într-o decizie anterioară, se poate spune că, în prezent, Curtea Constituțională este chemată prin sesizarea Prim-ministrului să se propună, practic, asupra unei excepții procesuale de nelegală compunere a completelor de judecată formate din 5 judecători, precum și asupra nelegalității unor acte adoptate de o entitate administrativă (Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție).

Or, potrivit prevederilor art.146 lit. d) teza întâi din Constituție, instanța de contencios constituțional „hotărăște asupra excepțiilor de neconstituționalitate privind legile și ordonanțele, ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial”, iar potrivit art.29 alin.(1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, instanța de contencios constituțional „decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță [...]”.

În consecință, actele administrative cu caracter normativ sau individual nu pot constitui obiect al controlului de constituționalitate, nici pe calea unei excepții de neconstituționalitate, nici pe calea indirectă a conflictului juridic de natură constituțională. În Decizia nr. 366 din 25 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 644 din 2 septembrie 2014, Curtea Constituțională a statuat că aceste acte sunt „controlate, sub aspectul legalității *lato sensu*, de instanțele de contencios administrativ”.

O interpretare contrară ar deschide pe viitor calea sesizării Curții Constituționale cu cereri de verificare implicită a legalității oricărui act administrativ (cu caracter individual sau normativ), cu motivarea unui pretins conflict juridic de natură constituțională între emitentul său și autoritatea legislativă, în sensul că a fost încălcată prin actul respectiv o dispoziție legală, invocându-se pur și simplu că „rezidă în mod direct în textul Constituției” omisiunea de a respecta dispozițiile art. 1 alin. (5): „*În Romania, respectarea Constitutiei, a suprematiei sale si a legilor este obligatorie*”.

• Forța obligatorie a deciziilor Curții Constituționale este asociată de Legea fundamentală numai cazurilor de admitere a excepțiilor sau obiecțiilor de neconstituționalitate, iar nu și cazurilor de respingere

Raportat la chestiunile de fond invocate în sesizare, subliniem că Decizia nr. 68 din 22 februarie 2018 pronunțată de Curtea Constituțională, referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și art. 44 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 533 din 27 iunie 2018, este ulterioară desemnării completelor de 5 judecători intervenite în perioada 2014-2018.

Prin decizia menționată s-au reținut, cu privire la critica referitoare la compunerea Completului de 5 judecători al Înaltei Curți de Casație și Justiție, care are competența de a soluționa recursul împotriva hotărârilor secțiilor Consiliului Superior al Magistraturii, pronunțate în materie disciplinară, următoarele:

„Potrivit art.32 alin. (5) teza întâi, Completul de 5 judecători este prezidat de președintele sau vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, atunci când acesta face parte din complet. Totodată, potrivit art.32 alin.(6) din Legea nr.304/2004, cauzele

care intră în competența completelor de 5 judecători sunt repartizate aleatoriu în sistem informatizat. De asemenea, potrivit art. 29 alin. (2), (3) și (4) din Regulamentul din 25 septembrie 2004 privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1.076 din 30 noiembrie 2005, „În scopul stabilirii celor două complete de 5 judecători în alte materii decât cea penală, președintele sau, în lipsa acestuia, unul dintre vicepreședinții Înaltei Curți de Casație și Justiție desemnează, în condițiile prevăzute la alin.(1), judecătorii din componența acestor complete”, „Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție stabilește anual reprezentativitatea secțiilor în compunerea completelor prevăzute la alin.(2) și aprobă compunerea completelor de 5 judecători [...]”, iar „La tragerea la sorți pentru anul următor nu vor participa judecătorii desemnați în anul anterior”. Totodată, potrivit art.29¹ alin.(3) din același Regulament, „Când completul de 5 judecători judecă recursurile împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii prin care s-a soluționat acțiunea disciplinară, din complet nu poate face parte judecătorul sancționat disciplinar. În acest caz, la ședința de judecată participă judecătorul supleant.” Așadar, faptul că președintele/vicepreședintele instanței poate intra, în urma tragerii la sorți, deci în mod aleatoriu, în compunerea completului de 5 judecători care soluționează recursul împotriva hotărârilor secțiilor Consiliului Superior al Magistraturii pronunțate în materie disciplinară, nu poate conduce la concluzia că această reglementare ar încălca dreptul la un proces echitabil.”

Curtea Constituțională a României a aplicat, în jurisprudența sa, principiul potrivit căruia nu sunt admisibile criticile care pun în discuție omisiuni legislative, deoarece admiterea excepției de neconstituționalitate ar echivala cu subrogarea acesteia în sfera de competență a legiuitorului, încălcându-se astfel art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, potrivit căruia instanța de contencios constituțional se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului(Decizia nr. 89 din 27 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.349 din 13 mai 2014; a se vedea și Decizia nr.502 din 7 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.941 din 22 decembrie 2014; Decizia nr.44 din 17 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.378 din 29 mai 2015; Decizia nr.130 din 10 martie 2015, Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.319 din 11 mai 2015).

Un efect obligatoriu al considerentelor deciziilor Curții Constituționale s-ar fi produs dacă acestea făceau corp comun cu un dispozitiv de admitere a excepției de neconstituționalitate. Numai în situația în care excepția de neconstituționalitate este admisibilă, obiectul acesteia intrând în sfera de competență a Curții Constituționale, și s-ar constata o încălcare a Constituției, ar putea lua naștere obligația legiuitorului, impusă de art.147 alin. (4) din Constituție, de a pune în acord normele legale neconstituționale cu prevederile Constituției, în sensul precizat de Curte.

Distincția dintre o decizie de neconstituționalitate și una de interpretare în sens constituțional este făcută chiar de către Curtea Constituțională, care subliniază efectele diferite în Decizia nr. 265/2014, par. 57: „Curtea reține că dispozițiile art. 5 alin. (2) teza întâi, conform cărora „Dispozițiile alin. (1) se aplică și actelor normative ori prevederilor din acestea declarate neconstituționale [...] dacă în timpul când acestea s-au aflat în vigoare au cuprins dispoziții penale mai favorabile”, nu sunt incidente ca efect al

pronunțării prezentei decizii, întrucât, în acest caz, **Curtea nu declară neconstituțională o prevedere legală, astfel că nu se produc consecințe asupra existenței normative în ordinea juridică a prevederii supuse controlului, ci se stabilește doar, pe cale de interpretare, un unic înțeles constituțional al art. 5 din Codul penal**.

● **Principii de drept procesual și repere din jurisprudența CEDO**

Principiul repartizării aleatorii presupune distribuirea dosarelor – de regulă - prin intermediul unui sistem informatizat sau – cu titlu de excepție - potrivit metodei ciclice, completul de judecată fiind stabilit în mod aleatoriu (după o succesiune nepredictibilă), cu excluderea factorului decizional uman, dintre mai multe complete de judecată înființate în prealabil și care se bucură de stabilitate.

Principiul continuității presupune că aceiași judecători vor face parte din completul de judecată (stabilit de regulă aleatoriu) la toate termenele de judecată într-o anumită fază procesuală (primă instanță, apel, căi extraordinare de atac), până la dezinvestirea prin pronunțarea soluției în cauză.

Excepțiile de la acest principiu trebuie să fie expres prevăzute de lege, iar aplicarea lor trebuie să se facă cu interpretarea strictă a normelor juridice (*exceptio est strictissimae interpretationis*). Astfel, schimbarea compunerii completului de judecată poate fi urmarea unor incidente procedurale (incompatibilitatea judecătorilor), a unor măsuri pentru buna desfășurare a justiției (conexarea dosarelor), dar și a unor cauze administrative (concediu, excludere din magistratură).

În dreptul intern, principiul continuității este prevăzut atât în materie civilă, cât și în materie penală:

Art. 19 C.pr.civ. (Continuitatea): *Judecătorul investit cu soluționarea cauzei nu poate fi înlocuit pe durata procesului decât pentru motive temeinice, în condițiile legii.*

Art. 214 C.pr.civ. (Continuitatea instanței): *(1) Membrii completului care judecă procesul trebuie să rămână aceiași în tot cursul judecății. (2) În cazurile în care, pentru motive temeinice, un judecător este împiedicat să participe la soluționarea cauzei, acesta va fi înlocuit în condițiile legii. (3) Dacă înlocuirea prevăzută la alin. (2) a avut loc după ce s-a dat cuvântul în fond părților, cauza se repune pe rol.*

Art. 354 alin. 2 C.pr.pen. (Compunerea instanței): *(2) Completul de judecată trebuie să rămână același în tot cursul judecării cauzei. Când acest lucru nu este posibil, completul se poate schimba până la începerea dezbaterilor.*

Art. 53 alin. 2 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judecătorească: *Cauzele repartizate unui complet de judecată nu pot fi trecute altui complet decât în condițiile prevăzute de lege.*

Prin urmare, în lipsa unei dispoziții legale tranzitorii în Legea nr. 207/2018, compunerea completelor de judecată nu poate fi schimbată în cursul anului pentru simplul motiv al modificării art. 32 Legea nr. 304/2004, cu menținerea însă a regulii din alin. 1 – „la începutul fiecăru an”.

În jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a reținut că principiul repartizării aleatorii și principiul continuității reprezintă garanții ale dreptului la un proces echitabil, din prisma accesului la o instanță independentă și imparțială. Pentru a stabili dacă un tribunal poate fi considerat „independent” în sensul art. 6 par. 1 din Convenția

Europeană a Drepturilor Omului, trebuie ca, printre altele, procedura de numire a membrilor săi și durata mandatului trebuie să asigure garanții împotriva presiunilor externe și să prezinte aparența de independență (cauza **Findlay c. Regatului Unit**, 25 februarie 1997, par. 73).

Curtea Europeană a statuat că revine fiecărei instanțe naționale rolul de a decide procedurile interne în scopul bunei administrări a justiției, iar repartizarea unui dosar unui anumit judecător sau unei instanțe se înscrie în marja de apreciere de care se bucură autoritățile naționale. Există o serie largă de factori, precum resursele disponibile, specializarea judecătorilor, conflictele de interese, accesibilitatea părților la ședința de judecată etc., care trebuie luați în considerare la momentul repartizării dosarului (cauza **Sutyagin c. Rusiei**, 3 mai 2011, par. 187)..

Deși nu este rolul Curții Europene să verifice dacă au existat motive justificate pentru ca o instanță națională să atribuie un dosar unui alt judecător decât cel deja investit, ea va trebui să se asigure că o astfel de procedură a fost compatibilă cu dispozițiile art. 6 par. 1, din perspectiva cerințelor testului obiectiv al independenței și imparțialității (cauza **Bochan c. Ucrainei**, 3 mai 2007, nr. 7577/02, par. 68).

Prin urmare, trebuie făcută **distincție între stabilirea compunerii completelor de judecată**, din care fac parte judecători de carieră ai celei mai înalte instanțe din România, independenți, a căror imparțialitate este prezumată (în aceeași măsură pentru cei care ocupă și funcții de conducere în instanță) **și pretinsa lipsă de imparțialitate** invocată în sesizare, care este definită de Curtea de la Strasbourg prin *absența prejudecății sau părtinirii, a convingerii personale sau a interesului într-o anumită cauză*, existența acestora putând fi probată în diferite moduri (pe calea recuzării, spre exemplu), fără a se putea susține că simplul fapt al desemnării unui judecător cu funcții de conducere în compunerea completului de judecată (prin tragere la sorți sau nu – din moment ce Convenția nu prevede) ar afecta *de plano* însăși imparțialitatea instanței de judecată.

De asemenea, trebuie făcută **distincție între stabilirea compunerii completelor de judecată**, care se bucură de stabilitate din momentul desemnării membrilor acestuia, **și garanția procedurală a aleatorului în atribuirea dosarului**, prin selecția automată, fără intervenția factorului uman, a unuia dintre cele două complete constituite în prealabil la începutul fiecărui an. Aleatoriul în această procedură este asigurat de repartizarea inițială a dosarului unui complet determinat de sistemul informatic ECRIS.

Spre deosebire de situația din cauza **Daktaras c. Lituaniei**, nr. 42095/98, în care judecătorul raportor a fost *desemnat de președintele instanței, fără criterii obiective*, pentru a soluționa o cale de atac *formulată tot de acesta*, în dreptul român, colegiul de conducere al instanței supreme este compus numai din judecători de carieră, președintele instanței nu are un vot decisiv în adoptarea hotărârilor și niciunul dintre membrii acestuia nu este parte în proces (situație în care s-ar afla în conflict de interese).

De asemenea, indiferent de modul în care au fost interpretate și aplicate în practică dispozițiile art. 32-33 din Legea nr. 304/2004 până la pronunțarea Deciziei nr. 68 din 22 februarie 2018 pronunțată de Curtea Constituțională, indiferent de situația de fapt consemnată în actele Colegiului de Conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, aspecte care pot constitui obiect al remediilor legale de drept comun, considerăm că

este inadecvată invocarea principiilor generale din jurisprudența CEDO pentru a susține că pretinsa desemnare de drept a unui singur judecător cu funcție de conducere, alături de alți patru judecători desemnați prin tragere la sorți, ar constitui dovada clară a imparțialității completului de judecată.

Curtea de la Strasbourg a subliniat că, în cazul în care cel puțin jumătate din membrii care compun o „instanță” - incluzând și persoana care o prezidează, având drept de vot - sunt judecători, există un puternic indiciu de imparțialitate (cauza *Le Compte, Van Leuven și De Meyere c. Belgiei*, 23 iunie 1981, par. 58; cauza *Oleksandr Volkov c. Ucrainei*, cererea nr. 21722/11, 9 ianuarie 2013, par. 109).

Or, raportat la acest standard reținut în jurisprudența europeană, o instanță compusă, în integralitate, din 5 judecători ai Înaltei Curți de Casație și Justiție nu poate fi considerată lipsită de imparțialitate dacă „doar” 4 dintre aceștia (majoritari) sunt desemnați prin tragere la sorți, presupunând că această ipoteză faptică ar fi corectă (aspect cu privire la care nu avem suficiente date). Prin urmare, pretinsa iminență a unei „avalanșe” de condamnări la Curtea Europeană a Drepturilor Omului este cel puțin discutabilă, în lipsa unui astfel de precedent concret care să poată fi invocat cu efect obligatoriu.

III. Concluzii

Față de argumentele expuse, apreciem că nu există o situație conflictuală născută între Parlamentul României, pe de o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de altă parte, care să rezide în mod direct în textul Constituției.

În fapt, este dedus judecății Curții Constituționale, un conflict clasic de drept administrativ, de competența unei instanțe judecătorești. În baza art. 124 din Constituție, justiția se îndeplinește în numele legii și se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege, astfel că o decizie în alt sens a Curții Constituționale ar fi de natură a anula competența instanțelor judecătorești, stabilită de însăși Legea fundamentală.

Cu deosebită considerație,

11 octombrie 2018

Asociația Forumul Judecătorilor din România
judecător Dragoș Călin, Curtea de Apel București, co-președinte
judecător Anca Codreanu, Tribunalul Brașov, co-președinte

